

Adaptasi Pelajar Antarabangsa Jepun di Universiti Kebangsaan Malaysia

Adaptation of Japanese International Student in The National University of Malaysia

Wong Ying Shuang
Abdul Latiff Ahmad

Program Media dan Komunikasi
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia

Correspondence : Wong Ying Shuang (shuang_1994@hotmail.com)

ABSTRAK

Kajian ini dilaksanakan bertujuan untuk menerokai proses adaptasi antarabudaya pelajar antarabangsa Jepun di Malaysia sewaktu mereka menuntut pelajarannya ke Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) mahupun bagi tempoh masa yang pendek atau panjang. Kajian ini memfokuskan kepada pengalaman adaptasi yang dihadapi oleh pelajar-pelajar Jepun di Malaysia dan cara hidup seorang pelajar antarabangsa di negara luar yang mempunyai perbezaan budaya dengan budaya asalnya. Model Lekuk U yang diasaskan oleh Lysgaard (1995) telah dijadikan sebagai panduan bagi melihat gambaran yang lebih jelas tentang pengadaptasian budaya yang dilaksanakan oleh pelajar Jepun dengan menekankan kepada beberapa elemen utama. Antaranya ialah fasa bulan madu, fasa kejutan budaya, fasa resolusi atau tahap penyesuaian serta fasa penerimaan dan integrasi. Seramai tujuh orang pelajar Jepun yang sedang menuntut pelajarannya di UKM telah dipilih untuk menjalankan sesi temua bual dan semua data linguistik telah ditranskripsikan. Hasil kajian mendapati bahawa fasa bulan madu tidak dilalui oleh pelajar-pelajar Jepun dan teurs dilangkau ke fasa kejutan budaya di mana mereka mulai menghadapi masalah atau cabaran dalam kehidupan atas ketidaksamaan kebiasaan kehidupan. Antara cabaran yang utama adalah isu bahasa dan diikuti dengan masalah dalam aspek pakaian, cuaca, makanan dan sistem pengangkutan awam. Walau bagaimanapun, mereka tetap menganggapnya sebagai satu pengalaman yang menarik dan ramai daripada mereka mengatakan bahawa mereka mesti akan datang semula ke Malaysia pada masa depan.

Kata kunci: *Proses Pengadaptasian, Model Lekuk U, Pelajar Antarabangsa, Jepun, Malaysia*

ABSTRACT

The aim of this study is to understand the process of intercultural adaptation that occur among the Japanese international students in Malaysia while they studied in the The National University of Malaysia (UKM). This study focuses on the adaptation experience of the Japanese students and also the challenges they faced as students from a very different culture. U-Curve Model founded by Lysgaard (1995) was used to form a clearer picture about cultural adaptation undertaken by the Japanese students with an emphasis on some key elements such as honeymoon phase, culture shock phase, resolution phase and the integration phase. The study was carried out using individual interview of a total of seven Japanese students and the data was transcribed. The results showed that the students did not

---

pass through the honeymoon phase and instead undergo the culture shock phase where they started facing problems and the most significance problem was the issue of language and followed by clothes, weather, food and public transport systems. However, they appreciated the interesting experience and many of them claimed that they will come back to Malaysia in the future.

Keywords: *Adaptation Process, U-Curve Model, International Students, Japan, Malaysia*

1. Pengenalan

Hubungan Malaysia dan Jepun menjadi erat semasa Dasar Pandang ke Timur era Perdana Menteri Malaysia yang ke-empat, Tun Dr. Mahathir bin Mohamad. Malaysia mempunyai kedutaan di Tokyo dan Jepun juga mempunyai kedutaannya di Malaysia yang ditempatkan di Kuala Lumpur. Menurut Md. Nasrudin (2010), hubungan Malaysia dan Jepun telah bermula sejak tahun 1957 apabila pejanjian perdagangan antara kedua buah negara ini dilakukukan oleh Perdana Menteri Pertama. Selepas itu, kedua-dua negara ini telah menjalin hubungan kerjasama dalam pelbagai aspek termasuk pendidikan.

Pada Era Maharaja Meiji, Jepun telah bermula untuk menghantar pelajar ke luar negara untuk berkongsi-kongsi ilmu dan menjalin hubungan yang erat dengan negara tersebut. Perbuatan Jepun tersebut telah diikuti oleh Malaysia terutamanya selepas Dasar Pandang ke Timur diperkenalkan. Sejak itu, Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia telah menghantar seramai 3,000 pelajar Universiti Malaya (UM) ke Jepun untuk mempelajari ilmu pengetahuan dalam pelbagai bidang termasuk perubatan, kejuruteraan dan sebagainya. Atas hubungan yang erat antara Malaysia dan Jepun, Jepun telah menghadiahkan kompleks Ambang Asuhan Jepun (AAJ) di Pusat Asasi Sains. AAJ, Universiti Malaya dan Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) telah bekerjasama untuk melaksanakan Rancangan Persediaan Khas (RPKJ) bagi memberi pendidikan dan persediaan kepada pelajar yang bakal melanjutkan pelajarannya ke Jepun. Bukan itu sahaja, Universiti Malaysia Jepun (MAJU) telah ditubuhkan atas kerjasama kerajaan Malaysia dan kerajaan Jepun di bawah pengurusan Majlis Amanah Rakyat (MARA) pada tahun 2009. Hubungan baik antara Jepun dan Malaysia juga dapat dilihat di mana terdapat 96 universiti di Jepun telah diiktiraf oleh kerajaan Malaysia berdasarkan Jabatan Perkhidmatan Awam Malaysia, 2005.

Pelajar-pelajar yang dikirimkan ke luar negara proses pengadaptasian diri di kawasan yang baru tersebut adalah sesuatu yang tidak dapat dielakkan. Berry (2005) telah mengukuhkan pendapatnya dengan mengatakan bahawa pengadaptasian merupakan proses yang melibatkan perubahan budaya dan psikologi sebagai hasil daripada hubungan antara dua atau lebih kumpulan dan individu dari budaya yang berbeza. Pelbagai persediaan perlu dilakukan bagi menyenangkan pengadaptasian budaya. Tiada ada sesuatu yang pepejal untuk menentukan tahap adaptasi seseorang dengan persekitaran yang baru tetapi bergantung pada diri sendiri seseorang. Tahap adaptasi ini mungkin akan mengambil masa yang panjang bagi pelajar yang tidak pernah melibatkan diri dengan budaya yang baru.

Bukan itu sahaja, kejutan budaya juga tidak dapat dielakkan semasa seseorang individu tersebut berhijrah ke sesuatu tempat yang mempunyai budaya yang berbeza. Istilah "culture shock" iaitu kejutan budaya ini diperkenalkan oleh Oberg pada tahun 1960. Beliau berpendapat bahawa kejutan budaya akan berlaku apabila seseorang tersebut berasa takut akan kehilangan identiti sendiri dan masyarakat sekeliling yang dia telah biasa bergaul. Andle (1975) dan Pederson (1995) telah mengemukakan model kejutan budaya. Terdapat lima peringkat dan peringkat pertama dikenalkan sebagai peringkat bulan madu. Hal ini demikian kerana pada peringkat tersebut, seseorang individu tersebut masih menganggapkan segala yang dihadapi tersebut sebagai perkara yang baru dan menarik. Seterusnya, penyepaian atau

disintegration akan berlaku di mana seseorang individu tersebut akan mula membenci kepada persekitaran budaya yang baru. Peringkat ketiga pula, individu tersebut akan menyatukan petunjuk yang baru dan meningkatkan keupayaan untuk menyesuaikan diri dengan budaya yang baru. Selepas itu, pada peringkat keempat, individu tersebut bermula untuk melihat kebaikan dan keburukan bagi budaya yang asal dan baru dan dia akan mula berasa lebih selesa dengan budaya yang baru. Lama-kelamaan, pada peringkat terakhir, pergantungan antara kedua-dua budaya akan diwujudkan dan individu tersebut akan berasa selesa dengan kedua-dua budaya tersebut. Pada tahap ini, dia boleh dikatakan bahawa telah penuh menyesuaikan diri di tempat dan budaya yang baru dan bikulturalisme akan berlaku.

2. Tinjauan Literatur

2.1 Adaptasi Budaya

Kajian tentang program pertukaran pelajar ke sebuah negara yang lain biasanya dapat dikaji dari sudut pandang ilmu Komunikasi Antarabudaya. Antaranya yang memusatkan kajian tersebut adalah dalam bidang Adaptasi Budaya. Kim (2001) berpendapat bahawa proses pengadaptasian budaya merupakan proses yang sangat rumit untuk menyesuaikan diri di suasana yang baru melalui belajar. Beberapa kajian telah dilakukan untuk melihat bagaimana seseorang individu tersebut dapat mengadaptasikan dirinya dan kejutan budaya yang dihadapi apabila dikirim atau berada di sebuah negara yang lain yang mempunyai budaya yang sangat berbeza.

Kajian yang dibuat oleh Abdul Latiff Ahmad, Mohd Nazri Mohd Noh, Emma Mirza Wati Mohamad, Rusyda Helma Mohd dan Ali Salman pada tahun 2014 yang bertajuk “Eksplorasi Apdaptasi Antarabudaya Pelajar Melayu di Australia dan United Kingdom” telah menunjukkan kejutan budaya dan pengadaptasian seseorang apabila memasuki ke sebuah budaya yang langsung berbeza daripada budaya asalnya. Kajian ini fokus kepada pelajar yang beragama Islam iaitu pelajar Melayu yang melanjutkan pelajarannya ke peringkat Ijazah Sarjana (Master) dan Ijazah Kedoktoran (PhD) di universiti di *Australia* dan *United Kingdom*. Kajian ini merupakan salah satu kajian yang menggunakan Model Lekuk U yang dihasilkan oleh Lysgaard untuk menerangkan proses adaptasi yang dialami oleh pelajar-pelajar Melayu di situ. Model ini digunakan sebagai asas kepada penyelidikannya di mana terdapat tiga peringkat dalam proses pelajar menyesuaikan diri semasa memasuki budaya yang baru iaitu peringkat bulan madu atau *honeymoon stage*, peringkat pelarasan atau *adjustment stage* dan peringkat penguasaan atau *mastery stage*. Walau bagaimanapun, kajian ini mendapati bahawa pelajar-pelajar tersebut tidak mengalami peringkat bulan madu. Hal ini demikian kerana kebanyakan daripada mereka telah sibuk untuk menyesuaikan diri dan mempelajari cara-cara untuk mengadaptasikan suasana yang baru yang mempunyai budaya yang sangat berbeza. Di samping itu, beberapa permasalahan telah dikongsi oleh mereka dalam pelbagai aspek seperti bahasa, cuaca, makanan, kerinduan terhadap keluarga dan sebagainya.

Selain itu, kajian Anna Kuchma (2015) mengenai hubungan antara persahabatan antarabudaya dan tahap kerinduan kepada rumah atau *homesickness level* telah menunjukkan bahawa melibatkan diri dalam persekitaran sosial dan berkawan dengan kawan-kawan yang temu di suasana yang baru juga akan membantu dalam proses pengadaptasian ke budaya yang baru. Kajian ini juga menggunakan model lekuk U sebagai asas untuk menerangkan proses pengadaptasian pelajar antarabangsa di unversiti Finland. Hal ini demikian kerana tahap kerinduan kepada rumah merupakan salah satu komponen yang penting dalam kejutan budaya. Kajian yang dilaksanakan oleh Glass pada tahun 2014 telah mengukuhkan hasil kajian tersebut. Glass berpendapat bahawa sokongan sosial yang diberi oleh rakan-rakan dapat

membantu dalam proses pengadaptasian budaya. Schartner (2014) juga menyatakan hubungan antarabudaya dapat berkekal lama dan dapat menjadi pengimbang bagi kekurangan hubungan negara asal dan sokongan keluarga.

Tambahan pula, dimensi budaya yang dikenalkan oleh Hofstede (1991) juga memainkan peranan yang signifikan dalam aspek adaptasi terutamanya adaptasi budaya. Kajian "*Japanese Exchange Students' Academic and Social Struggles at an American University*" pada tahun 2015 telah mengkaji tentang pandangan pertukaran pelajar Jepun mengenai pengalaman akademik dan sosial di universiti di Amerika Syarikat. Perbezaan dari segi nilai dimensi individualisme dan kolektivisme, telah menjadi salah satu faktor mereka sukar untuk menyesuaikan diri di Amerika Syarikat. Beberapa informen berpendapat bahawa mereka sanggup bertindak perseorang di kampus daripada bertindak dalam kumpulan. Walau bagaimanapun, mereka mendapati bahawa sifat ini akan menimbulkan pengasingan sosial atau *social isolated* daripada kumpulan Jepun yang terdapat di Amerika Syarikat. Perkara ini telah menjadi sesuatu halangan bagi mereka untuk menyesuaikan diri di Amerika Syarikat. Diskriminasi yang ditunjukkan oleh pelajar-pelajar Amerika Syarikat juga merupakan salah satu cabaran yang dihadapi oleh pelajar-pelajar tersebut di mana pelajar-pelajar Amerika Syarikat tidak mahu berinteraksi dengan mereka.

Akulturasasi

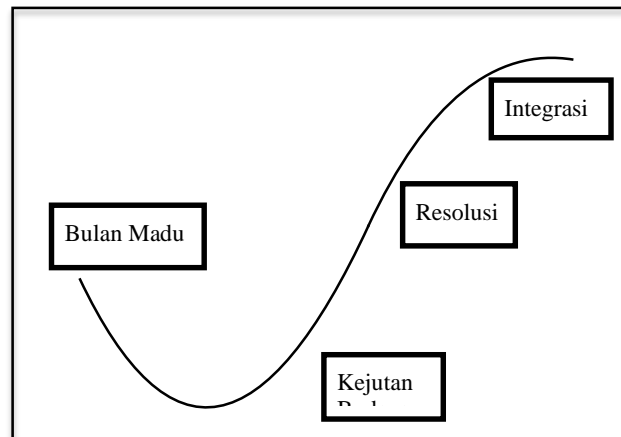
John Berry (2005) berpendapat bahawa akulturasasi merupakan sesuatu proses penerimaan unsur-unsur budaya dalam kalangan individu atau kumpulan dari budaya yang berbeza. Walau bagaimanapun, proses ini tidak akan menyebabkan kehilangan identiti atau budaya asalnya. Akulturasasi akan berlaku semasa pertembungan antara dua atau lebih budaya yang berbeza. Proses ini juga boleh dikatakan sebagai proses perubahan budaya.

Kajian yang dilaksanakan oleh Rachel A. Smith dan Nigar G. Khawaja (2011) telah memberikan gambaran yang jelas tentang pengalaman akulturasasi bagi pelajar-pelajar antarabangsa. Menurut kajian ini, negara-negara barat merupakan tuan rumah yang popular kepada pelajar-pelajar antarabangsa. Walau bagaimanapun, belajar di negara-negara Barat telah mengemukakan pelbagai cabaran kepada pelajar-pelajar antarabangsa seperti pengalaman tekanan akulturasasi dan menghadapi kesukaran untuk mengadaptasikan diri di persekitaran yang berbeza. Kajian ini bertujuan untuk memberi gambaran yang benar tentang pengalaman pelajar-pelajar antarabangsa mengikut model akulturasasi yang dikemukakan oleh beberapa penyelidik. Kajian ini mendapati bahawa bahasa merupakan tekanan akulturasasi yang paling ketara kepada pelajar-pelajar antarabangsa. Hasil kajian ini telah dikukuhkan lagi dengan kajian Chen (1999) di mana bahasa merupakan masalah yang paling besar yang dihadapi pada tahap akademik dan kehidupan harian. Chen (1999) juga berpendapat bahawa halangan ini telah menjadi sesuatu halangan bagi pelajar-pelajar antarabangsa dalam berkawan dengan masyarakat di negara tertentu. Menurut Rachel dan rakan-rakan (2011), masalah pendidikan ini sering dikaitkan rapat dengan bahasa kerana kebanyakan pelajar-pelajar tidak fasir dengan bahasa yang diperlukan di negara yang mereka pergi. Kajian ini juga mendapati bahawa kecewaan terhadap kualiti institusi luar negara yang dipilih juga menjadi salah satu masalah pendidikan yang dihadapi dan ini telah disokong oleh Sherry, Chat, Beaver dan Ling pada tahun 2004.

Bagi menangani tekanan akulturasasi, kajian Christopher Sullivan dan Susan Kashubeck-West (2015) yang bertajuk "*The Interplay of International Students' Acculturative Stress, Social Support, and Acculturation Modes*" telah mengemukakan beberapa cara. Antaranya ialah mengembangkan pelbagai jenis rangkaian sosial bukan sahaja berkawan dengan rakan yang datang dari negara yang sama tetapi juga rakan-rakan yang lain dari negara yang lain atau masyarakat tempatan di tempat yang baru tersebut. Hasil kajian ini disokong oleh kajian Anna Kuchma (2015) di mana beliau mendapati bahawa melibatkan diri dalam persekitaran sosial dan berkawan dengan kawan-kawan yang temu di suasana yang

baru juga akan membantu dalam proses pengadaptasian ke budaya yang baru. Selain itu, pengadaptasian dengan norma akademik dan harapan juga akan membantu dalam megurangkan ketidakpastian dan tekanan akademik yang dihadapi. Akhirnya, pelajar-pelajar antarabangsa juga digalakkan untuk melibatkan diri dengan masyarakat tempatan dan akitiviti-aktiviti yang dianjurkan. Penglibatan tersebut akan menjadi pemangkin kepada pelajar-pelajar antarabangsa untuk menangani masalah akulturasi.

Model Lekuk U

RAJAH 1. Model Lekuk U

Sumber: Lysgaard, 1995

Model Lekuk U diasaskan oleh Lysgaard pada tahun 1995. Model ini digunakan untuk menerangkan proses adaptasi budaya dengan menjelaskan kejutan budaya peringkat awal. Empat peringkat kejutan budaya telah dikemukakan oleh Model Lekuk U iaitu fasa bulan madu, kejutan budaya, resolusi dan integrasi.

Menurut Lysgaard, fasa bulan madu jga digelar sebagai fasa kegembiraan di mana seseorang individu tersebut baru memasuki ke sebuah tempat yang mempunyai budaya yang baru. Pada peringkat ini, individu tersebut akan merasai segala sesuatu yang dia alami dan nampak di kawasan tersebut sangat menarik dan baru dan individu tersebut akan berasa teruja dengan pengembaraan yang baru. Walau bagaimanapun, lama-kelamaan apabila peringkat ini cenderung untuk mengakhiri, individu tersebut akan mula merasai sedih dan dia akan mula memasuki peringkat kejutan budaya. Rasa kepuasan pada peringkat ini merupakan paling rendah kerana individu tersebut akan mula merasai perbezaan yang ketara dan masalah awal mulai berkembang. Pada tahap ini, individu tersebut akan mula membuat perbandingan antara budaya baru di persekitaran yang baru dengan budaya asalnya dari negara asal dan perhatian akan diberikan kepada apa-apa yang dilihat sebagai keburukan dalam budaya yang baru. Perasaan negatif seperti takut, marah, bosan, tidak berdaya, kekecewaan akan meningkat sehingga dia akan merasa sendirinya sedang mengalami kejutan budaya. Kemudian, individu tersebut akan mula belajar untuk menyesuaikan diri dan mengadaptasi dengan budaya yang baru di persekitaran baru tersebut. Dia akan mula menghargai perbezaan budaya antara budaya baru dengan budaya asalnya. Seterusnya, individu tersebut akan mula berasa bahawa dia merupakan sebahagian daripada masyarakat tempatan tersebut dan prihatin tentang segala yang berlaku di sekelilingnya. Selain itu, individu tersebut juga akan berasa aman dalam budaya yang baru tersebut dan mula melibatkan diri secara aktif dengan

pelbagai aktiviti yang ada di sekelilingnya. Individu tersebut boleh dikatakan telah selesai dengan kedua-dua budaya di mana bikulturasi akan berlaku.

3. Metodologi

Dalam kajian ini, penyelidik menerapkan penyelidikan kualitatif. Kaedah yang digunakan ialah temu bual. Penggunaan kaedah ini adalah bertujuan untuk melihat tahap adaptasi pelajar antarabangsa Jepun di UKM dan pengalaman mereka. Temu bual menerusi rakaman telah dijalankan dalam kajian ini.

Persampelan bagi kajian ini ialah persampelan rangkaian yang dikategorikan dalam persampelan bukan kebarangkalian. Penyelidik telah mengumpul data daripada sampel dalam populasi yang telah dikenal pasti dan seterusnya memintan responden tersebut untuk memperkenalkan ahli-ahli yang lain yang layak menjadi responden. Antara syarat yang ditetapkan semasa pemilihan informan adalah bahawa semua informan merupakan pelajar antarabangsa yang berbangsa Jepun dan sedang melanjutkan pelajarannya di UKM.

Data dalam kajian ini diperolehi dengan menggunakan temu bual. Perbualan itu telah dirakamkan oleh penyelidik dengan menggunakan perakam atau telefon bimbit. Informan-informan telah diberitahu awal mengenai rakaman tersebut sebelum memulakan temu bual. Setelah memperolehi data-data linguistik yang diperlukan, rakaman-rakaman audio tersebut akan dimainkan kembali untuk menyenangkan tugas analisis. Semua data-data linguistik akan diproses dan ditranskripsikan.

Tujuh orang pelajar antarabangsa Jepun ini telah ditemu bual mengikut soalan-soalan yang ditetapkan berasaskan Model Lekuk U berkaitan dengan pengalaman mereka sepanjang masa di Malaysia. Latar belakang setiap informan telah ditunjukkan dalam jadual 2 secara teliti dan terperinci. Nama-nama penuh pelajar akan digantikan dengan menggunakan P1 sehingga P7.

JADUAL 1. Latar belakang bagi peserta kajian

Pelajar	Jantina	Umur	Bangsa	Tempoh (Malaysia)	Universiti Negara Asal
Ikumi, P1	P	22	Jepun	1 Semester	Tokyo University of Foreign Studies
Yuka, P2	P	23	Jepun	1 Semester	Tokyo University of Foreign Studies
Michiaki, P3	L	22	Jepun	1 Semester	Tokyo University of Foreign Studies
Yurika, P4	P	21	Jepun	1 Semester	Sophia University
Kohei, P5	L	23	Jepun	10 Bulan	Tokyo University of Foreign Studies
Koichi, P6	L	24	Jepun	1 Tahun	Tokyo University
Kaoru, P7	P	25	Jepun	2 Tahun	Hitotsubashi University

4. Dapatan dan Perbincangan

Dalam pelaksanaan temu bual ini, pelbagai soalan yang berpandukan kepada Model Lekuk U telah dianjurkan.

Bahagian-bahagian yang dimasukkan dalam bab ini ditentukan mengikut kesesuaian kajian dan soalan-soalan temu bual intensif yang berasaskan Model Lekuk U telah digunakan bagi mengetahui proses pengadaptasian pelajar antarabangsa Jepun di Malaysia terutamanya UKM. Pelajar-pelajar antarabangsa Jepun tersebut diminta untuk menceritakan pengalaman mereka sebelum datang ke Malaysia sehingga mereka mengadaptasikan suasana di Malaysia.

4.1 *Pra-perlepasan*

Penyelidik tertumpu kepada apa jenis persediaan yang dilakukan oleh informan-informan sebelum bertolak ke Malaysia. Bahagian ini penting dilihat kerana Malaysia dan Jepun mempunyai perbezaan yang ketara dalam pelbagai aspek seperti makanan, cuaca, budaya dan sebagainya.

Berdasarkan data-data yang diperolehi oleh penyelidik, empat orang daripada 7 orang pernah datang ke Malaysia sebelum mereka menuntut pelajaran ke Malaysia secara rasmi. Ada daripada mereka yang datang ke Malaysia untuk perlancongan dan ada yang menyertai program sekolah ke Malaysia. Oleh itu, mereka tidak melakukan apa-apa persediaan sebelum belajar di Malaysia kerana mereka telah mengetahui suasana Malaysia secara umum. Walau bagaimanapun, bagi mereka yang tidak pernah datang ke Malaysia, mereka telah melakukan sediki penyelidikan tentang Malaysia dalam pelbagai aspek seperti budaya dan agama supaya tidak melakukan sesuatu yang akan menyinggung perasaan orang Malaysia. Terdapat juga pelajar yang membawa makanan segera Jepun ke Malaysia dan dua orang pelajar tidak menyediakan apa-apa selain cenderamata untuk dibawa kepada guru-guru di Malaysia dan rakan-rakan yang akan diketahui.

(Yuka, P2) : “ *Before I came to Malaysia, I had already come to Malaysia 3 times. So I know how Malaysia look like.*”

(Yurika, P4) : “ *... I checked about the culture and religions on the internet and because I have two Malay friends, I also ask them questions like ... so that I can get some information.*”

(Kohei, P5) : “ *... saya sudah tahu suasana Malaysia. Saya hanya pack barang, belajar Bahasa Melayu, macam ini sahaja...*”

4.2 *Ketibaan*

Berdasarkan data yang dikumpul oleh penyelidik, informan-informan tidak melalui fasa bulan madu kerana kebanyakan daripada mereka pernah melawat ke Malaysia. Fasa bulan madu telah dilangkau ke fasa kejutan budaya di mana mereka mulai menghadapi masalah atau cabaran dalam kehidupan atas ketidaksamaan kebiasaan kehidupan.

Pelajar-pelajar tidak menikmati Malaysia atas kepekaan terhadap budaya baru tetapi mula merasa perbezaan antara Malaysia dengan negara asal mereka, Jepun dalam semua aspek termasuk cuaca, suasana sekeliling, pengangkutan awam dan lain-lain. Terdapat seorang pelajar menyatakan bahawa dia menanggung berturut-turut dalam minggu pertama di Malaysia disebabkan oleh budaya tandas Malaysia yang menggunakan air di dalam tandas manakala kebersihan Malaysia juga mengejutkan salah seorang pelajar apabila dia tiba di Malaysia. Dalam segi sistem pengangkutan awam pula, terdapat pelajar menyatakan bahawa dia berasa amat sedih kerana tidak mampu menggunakan pengangkutan awam pada minggu pertama sehingga ditolong oleh rakannya.

(Ikumi, P1) : “ *... I feel like useless, then I want to go out but I didn't know how to go out, how to keluar...*”

(Yurika, P4) : “ *... I actually cried because of the toilet because in Japan we don't use water, we use toilet paper. So, that was really hard for me...*”

(Koichi, P6) : “ ... Mula-mula saya datang ke Malaysia pertama kali, saya rasa tempat Malaysia sangat kotor. Ada banyak *garbage*...”

Walaupun bagaimanapun, fenomena ‘homesickness’ nampaknya tidak memberi kesan yang ketara kepada pelajar-pelajar antarabangsa Jepun di UKM dan sesetengah daripada mereka tidak merasai ‘homesick’ langsung. Walaupun kebanyakan daripada mereka menghadapi masalah pada mula-mulanya tetapi mereka juga menikmati persekitaran baru di Malaysia. Terdapat pelajar yang menyatakan bahawa walaupun dia rindu akan ahli keluarganya di Jepun tetapi dia juga berasa senang hati dan seronok di Malaysia manakala seorang lagi pelajar berpendapat bahawa dia sudah biasa dengan makanan di Malaysia dan kemunculan rakan-rakan dari universiti Jepun yang sama telah mengurangkan kerinduannya terhadap negara asal.

Dalam kajian ini, penyelidik mendapati bahawa ‘homesickness’ akan dilalui apabila seseorang tersebut menghadapi masalah di Malaysia. Sebagai contoh, terdapat seorang pelajar yang tidak merasai ‘homesick’ pada mula-mulanya sehingga dia pergi melancong dengan rakan-rakannya yang berbangsa Islam. Hal ini demikian kerana, dia perlu sentiasa cuba untuk bertutur dalam Bahasa Melayu yang dia tidak begitu fasil. Dia mula berasa penat dengan bertutur dalam Bahasa Melayu dan teringin hendak balik ke Jepun dan bertutur dalam bahasa ibundanya.

(Ikumi, P1) : “ ...*the field trip was four days and 24 hours I stayed with Malaysians and 24 hours I speak (Bahasa) Malaysian. I feel like I am tired, then I want to go back to Japan and speaks with Japanese friends.*”

(Kohei, P5) : “ Tidak ada kerana saya sudah biasa dengan makanan Malaysia dan juga ada kawan yang datang dari universiti yang sama...”

Tambahan pula, terdapat beberapa cabaran yang dihadapi oleh pelajar-pelajar antarabangsa Jepun dalam menyesuaikan diri dengan budaya dan cara hidup di tempat baru. Antara masalah utama sewaktu mula tiba Malaysia adalah masalah bahasa. Penggunaan bahasa yang tidak sama telah menyebabkannya merasa kesepian. Bahasa Malaysia dan Bahasa Jepun tidak mempunyai persamaan tanpa mengira bentuknya atau sebutan perkataan. Walaupun kebanyakan pelajar-pelajar antarabangsa Jepun di UKM pernah belajar Bahasa Melayu di negara asal mereka sebelum datang ke Malaysia ataupun belajar Bahasa Melayu di Malaysia, tetapi tiba masa untuk berkomunikasi dengan orang Malaysia yang memang merupakan penutur Bahasa Melayu, pelajar-pelajar Jepun telah menghadapi masalah. Contohnya seperti berkomunikasi dengan pegawai-pegawai UKM dan memesan makanan.

(Ikumi, P1) : “ ... *It's very difficult to communicate with people who speak different languages because I can't express myself in Bahasa Malaysia. Yes, it's difficult.*”

(Koichi, P6) : “ ... saya susah sikit cakap Bahasa Melayu, jadi semasa cakap dengan orang Jepun, saya fikir macam *relax*.”

(Kaoru, P7) : “ ... *it is so difficult to communicate with the officers.*”

Selain itu, cabaran lain seperti pakaian yang berbeza, cuaca yang panas, sistem pengangkutan yang tidak sama dan makanan Malaysia yang berminyak dan kurang sayur-sayuran juga menjadi isu kepada pelajar-pelajar Jepun di UKM dalam minggu pertama dan kedua tiba di Malaysia.

4.3 Proses Adaptasi dan Integrasi

Selepas mengalami fasa kejutan budaya, mereka akan mula belajar untuk menyesuaikan diri dan mengadaptasi dengan budaya yang baru di persekitaran yang baru. Dalam peringkat ini, pelajar-pelajar telah semakin dapat menyesuaikan diri dengan budaya yang baru dan mula mempunyai rakan-rakan yang baru, dan biasa dengan bahasa baru yang digunakan. Dalam penyelidikan ini, penyelidik mendapati bahawa rakan-rakan baru telah memainkan peranan

yang paling penting dalam mempercepat proses pengadaptasian pelajar-pelajar Jepun di UKM. Ketujuh-tujuh informan berpendapat bahawa sepanjang tempoh berada di Malaysia, mereka telah berkawan bukan sahaja dengan orang Jepun yang berasal dari universiti yang berbeza di Jepun tetapi juga berkawan dengan orang-orang tempatan Malaysia.

Berdasarkan data-data yang diperolehi, penyelidik mendapati bahawa kebanyakan daripada mereka tidak sengaja mencari orang Jepun apabila berada di Malaysia tetapi mereka ingin cuba untuk berkawan dengan orang-orang tempatan walaupun kadang-kala akan menghadapi masalah semasa interaksi dengan mereka atas sebab penggunaan bahasa yang berbeza. Kehidupan sosial pelajar-pelajar Jepun boleh dikatakan amat menarik di mana jika mempunyai masa atau cuti semester, mereka tentu akan keluar dari UKM dan pergi melancong ke negeri yang lain dengan kawan-kawan baru dan seorang daripada mereka mengikut rakan baru balik ke kampung sempena cuti. Selain itu, mereka juga menyambut perayaan bersama dengan kawan-kawan tempatan.

(Ikumi, P1) : “*(I went) Kelantan with new friends, ikut balik kampung.*”

(Kohei, P5) : “... saya cuba untuk berkawan dengan orang Malaysia untuk kemahiran Bahasa Melayu saya.”

Selain itu, dalam proses adaptasi terhadap budaya baru, media sosial telah memainkan peranan yang amat penting bagi membantu seseorang untuk menyesuaikan diri di kawasan yang baru. Berdasarkan pengalaman pelajar-pelajar Jepun yang sedang menuntut pelajarannya di Malaysia, mereka telah menukar cara penggunaan media sosial mengikuti orang-orang Malaysia supaya dapat melibatkan diri dalam pergaulan harian dengan orang tempatan. Sebagai contoh, sesetengah pelajar Jepun belajar untuk menggunakan media sosial yang biasa digunakan oleh masyarakat Malaysia terutamanya Whatsapp. Terdapat juga pelajar Jepun yang berpendapat bahawa media sosial telah memainkan peranan yang amat penting dalam mengenali rakan baru. Penukaran media sosial telah dilakukan apabila berjumpa dengan kawan baru supaya dapat memudahkan interaksi antara satu sama lain di Malaysia ataupun selepas dia pulang ke Japan. Terdapat segelintir daripada mereka pula mulai minat memuatnaikkan gambar-gambar ke media sosial seperti yang sering dilakukan oleh masyarakat Malaysia.

(Ikumi, P1) : “*I usually use Line to contact my friends in Japan but recently I feel like I don't want to use for adapt in Malaysia...*”

(Yurika, P4) : “...*I am not using it (social media) that much when I was in Japan. Well, like whenever I need friends, they want to know my Instagram so that we can have a communicate when I go back to Japan. When I meet people, I always exchange Facebook, Instagram or Twitter with them.*”

4.4 Penerimaan Budaya Baru

Kemudian, pelajar-pelajar mula menerima budaya baru dan berasa bahawa mereka merupakan sebahagian daripada masyarakat tempatan tersebut serta prihatin tentang segala yang berlaku di sekelilingnya. Selain itu, mereka juga akan mula melibatkan diri dalam perayaan-perayaan budaya baru dengan masyarakat tempatan atau rakan-rakannya.

Budaya Malaysia dan budaya Jepun mempunyai perbezaan yang ketara dan ini telah menghasilkan cara hidup yang berbeza antara orang Malaysia dengan orang Jepun. Setakat mana penerimaan komuniti Malaysia terhadap orang Jepun adalah penting untuk dilihat bagi memahami proses pengadaptasian pelajar Jepun di Malaysia dengan lebih mendalam dan teliti. Berdasarkan data yang dikumpulkan oleh penyelidik, tahap penerimaan komuniti masyarakat Malaysia terhadap orang Jepun adalah amat tinggi. Semua daripada mereka berpendapat bahawa mereka merasai sendiri disambut dengan meriah orang masyarakat Malaysia dan diterima sepenuhnya. Penerimaan tersebut dapat dilihat melalui perkhidmatan

orang Malaysia terhadap mereka. Terdapat pelajar yang berpendapat bahawa ramai orang Malaysia mampu berkawan dengan dia and melayan dia dengan baik. Perkara ini telah menjadikan dia merasai sendiri telah diterima oleh masyarakat Malaysia sepenuhnya. Bukan itu sahaja, terdapat juga pelajar yang kata rakan-rakan Malaysia selalu mengajak dia apabila mereka ingin makan luar daripada kawasan UKM dan sambutan perayaan-perayaan bersama-sama dengan masyarakat tempatan.

(Ikumi, P1) : “*Treat me very kind.*”

(Koichi, P6) : “Saya ada kawan-kawan UKM dan mereka selalu membantu saya dan selalu ajak saya keluar.”

(Kaoru, P7) : “...*I already tried festivals with my friends or with my teachers because my teachers are all Muslims...*”

Walaupun pelajar-pelajar Jepun menghadapi pelbagai cabaran di Malaysia, namun apa yang menarik ialah ramai daripada pelajar-pelajar Jepun yang ditemu bual mengatakan bahawa mereka masih akan datang semula ke Malaysia pada masa depan selepas pulang ke Jepun. Menurut seorang pelajar, Malaysia merupakan kehidupan keduanya selepas Jepun dan dia mesti akan balik semula ke Malaysia pada masa hadapan. Sebab datang ke Malaysia pada masa hadapan yang paling banyak disebut oleh pelajar-pelajar Jepun ialah rakan-rakan Malaysia yang disukai. Ramai daripada mereka mengatakan bahawa mereka mesti akan datang ke Malaysia semula kerana di Malaysia terdapat ramai rakan-rakan yang digemari dan mereka ingin melawat mereka sekali lagi pada masa yang akan datang.

Budaya-budaya ada di Malaysia dan orang-orang Malaysia yang mesra kepada mereka telah menjadi tarikan utama kepada mereka dan tanggapan yang tidak dapat dilupakan oleh mereka. Ramai daripada mereka kagum dengan pelbagai budaya yang ada di Malaysia dan masyarakat Malaysia yang berbilang kaum mampu tinggal bersama secara harmoni.

5. Perbincangan

Penyelidikan ini menjelaskan tentang pengalaman pelajar-pelajar antarabangsa di UKM, Malaysia. Pengalaman yang diceritakan oleh mereka dapat dikenalpastikan dengan meneliti setiap peringkat dari pra-perlepasan sehingga mereka dapat mengintegrasikan ke dalam masyarakat Malaysia sepenuhnya. Pelajar-pelajar antarabangsa Jepun ini telah menceritakan pengalaman mereka tentang apa yang telah dialami di Malaysia dan juga perasaan mereka pada waktu itu.

Berdasarkan data daripada pelajar-pelajar Jepun di UKM, dapat dilihat bahawa antara cabaran utama mereka di Malaysia adalah berkaitan dengan isu bahasa dan hasil ini telah disokong oleh penyelidikan Kamile (2013). Isu bahasa dalam perbincangan lebih menekankan dalam aspek sosial dan komunikasi antara masyarakat tempatan dengan pelajar-pelajar antarabangsa Jepun. Pelajar-pelajar berpendapat bahawa penggunaan bahasa yang tidak sama antara mereka dengan masyarakat tempatan telah menyebabkan mereka merasai kesepian dan Isu bahasa dalam kajian ini disokong oleh kajian Sulap (2012) di mana bahasa merupakan cabaran yang terbesar dalam universiti kerana pelajar-pelajar antarabangsa menemui masalah dalam memahami dan berkomunikasi dengan rakan-rakan dan pensyarah. Dalam kajian Takiro & Samuel juga memperolehi bahawa isu bahasa telah menyebabkan pelajar-pelajar antarabangsa Jepun di Amerika Syarikat merasai mereka merupakan orang luar dalam kampus. Walaupun kajian ini disokong oleh kajian Sato, Hodge & Burge-Hall (2011) tetapi tidak serupa dengan data yang didapati oleh penyelidik dalam kajian pelajar-pelajar Jepun di UKM, Malaysia. Dalam kajian penyelidik, penyelidik mendapati bahawa tahap penerimaan komuniti masyarakat terhadap orang Jepun adalah amat tinggi walaupun penggunaan bahasa yang tidak serupa dan pelajar-pelajar Jepun di kampus UKM juga

mengatakan bahawa mereka merasai sendiri mereka disambut dengan meriah dan diterima sepenuhnya oleh masyarakat Malaysia. Penerimaan tersebut dilihat melalui perkhidmatan orang Malaysia terhadap mereka.

Semua orang akan menghadapi kejutan budaya apabila mereka berada di keadaan yang berbeza dengan bekas konteks budaya mereka. (Junzi Xia, 2009. Berdasarkan kajian penyelidik, walau bagaimanapun mereka tidak melaporkan diri mengalami kejutan budaya yang ketara, maka berdasarkan pengalaman yang diceritakan oleh informan-informan, penyelidik dapat melihat bahawa terdapat juga sedikit sebanyak tanda-tanda kejutan budaya yang ada pada mereka dalam pergaulan seharian sepanjang masa di Malaysia. Dalam hasil kajian ini jelas dapat dilihat bahawa kejutan budaya bergantung pada beberapa faktor seperti persediaan yang dilaksanakan sebelum bergerak ke Malaysia. (Stefanie, 2005) Di samping itu, bilangan seseorang individu pernah datang ke sebuah negara baru juga diambil kira sebagai faktor yang akan mempengaruhi kejutan budaya. Sebagai contoh, kejutan budaya yang dialami oleh pelajar Jepun yang pernah datang ke Malaysia adalah lebih rendah berbanding kepada mereka yang pertama kali datang ke Malaysia.

Namun telah berlaku perubahan yang ketara daripada masa lampau di mana media sosial telah memainkan peranan yang amat penting dalam proses pengadaptasian di tempat baru dan hasil kajian ini telah disokong oleh penyelidikan yang bertajuk “Adaptasian and the New Media Technology: A Study on Malaysian Students in Australia and United Kingdom.” (Latiff, Emma, Helma, Ali, 2014) Penyelidik juga mendapati bahawa pelajar-pelajar mengukuhkan, membina dan mengekalkan hubungan melalui media sosial. Dalam proses pengadaptasian, media sosial memainkan peranan dalam menyelesaikan cabaran-cabaran yang dihadapi dan mewujudkan kesedaran berk komuniti. (Rebecca, 2011). Dari sini penyelidik dapat melihat bahawa kemunculan media sosial sedikit sebanyak akan mempengaruhi peringkat-peringkat yang dicadangkan dalam Model Lekuk U di mana media sosial dapat membantu pelajar untuk mengetahui Malaysia sebelum datang ke Malaysia dan juga mempercepatkan lagi peringkat kejutan budaya dan tahap penyesuaian mereka di tempat yang baru.

Selain itu, peranan yang dimainkan oleh persahabatan antara budaya juga tidak boleh diabaikan dan dapatan ini telah disokong oleh kajian yang dilakukan oleh Anna pada tahun 2015 di mana terhadap hubungan yang signifikan antara persahabatan antara budaya dan tahap kerinduan pelajar-pelajar antarabangsa. Kehidupan sosial pelajar-pelajar antarabangsa boleh dikatakan menarik, selain melancong ke luar negeri dengan rakan-rakan baru mereka, mereka juga akan mengikut rakan baru balik kampung. Dengan memenuhi cuti semesti atau hujung minggu bersama dengan masyarakat tempatan, maka mereka tidak akan merasai sunyi dan secara langsung dapat mengurangkan tahap kerinduan mereka kepada negara asal. Dengan mengintegrasikan ke dalam masyarakat, maka pelajar-pelajar antarabangsa ini dapat menikmati persekitaran baru dengan sepenuhnya dan mempercepatkan proses pengadaptasian mereka. Tidak dapat dinafikan bahawa persahabatan antara pelajar-pelajar Jepun yang berada di Malaysia dengan pelajar Jepun yang lain juga membantu dalam proses pengadaptasian. (Takiro&Samuel, 2015). Informan-informan bersetujui bahawa berjumpa dengan orang Jepun di Malaysia merupakan perkara yang sangat menggembirakan kerana mereka berpeluang untuk bertutur dalam bahasa ibunda mereka. Walau bagaimanapun, mereka tetap cuba berkawan dengan masyarakat tempatan atau rakan-rakan lain yang berasal dari negara yang berbeza bagi mengembangkan lagi rangkaian sosial mereka.

Dalam hasil kajian ini, penyelidik dapat melihat bahawa proses pengadaptasian pelajar-pelajar Jepun telah mengikut apa yang dicadangkan dalam Model Lekuk U selain peringkat pertama iaitu fasa bulan madu. Hampir kesemua pelajar-pelajar Jepun tidak melalui fasa bulan madu langsung tetapi pada peringkat awal adaptasi. Peringkat ini telah dilangkau ke fasa kejutan budaya di mana mereka mengalami peringkat krisis atau penolakan terhadap

budaya yang baru terutama dalam aspek bahasa, pakaian, cuaca, makanan dan sistem pengangkutan awam. Suasana Malaysia walaupun berbeza dengan Jepun tetapi mereka tidak merasa menarik atau baru, di sebaliknya menghadapi kejutan budaya. Walau bagaimanapun, kemunculan pelajar yang berasal daripada latar belakang yang sama sedikit sebanyak telah menolong mereka dalam proses pengadaptasian dan rakan-rakan baru telah memainkan peranan yang paling penting dalam proses pengadaptasian mereka. Dengan bantuan rakan-rakan baru yang mesra di Malaysia, pelajar-pelajar Jepun tidak mengambil masa yang panjang untuk menyesuaikan diri di Malaysia.

6. Rumusan dan Cadangan

Berdasarkan hasil kajian dan perbincangan penyelidikan ini, bolehlah dirumuskan bahawa pengalaman pengadaptasian setiap pelajar Jepun adalah berbeza. Sokongan sosial yang diterima oleh mana-mana pihak tanpa mengira rakan-rakan baru atau ahli keluarga di negara asal memainkan peranan yang penting dalam proses pengadaptasian di persekitaran yang baru. Jelas dapat dilihat bahawa rakan-rakan baru khususnya rakan tempatan berperanan penting dalam membantu pelajar Jepun dalam penyesuaian diri di UKM. Kesan yang ketara didapati antara persahabatan antara budaya dengan proses pengadaptasian seseorang terhadap persekitaran yang baru yang mempunyai perbezaan budaya. Tunjuk ajar atau pertolongan yang dihulurkan oleh rakan-rakan sebangsa atau berbangsa lain telah mempercepatkan proses pengadaptasian mereka dengan menyakinkan mereka supaya dapat menyelesaikan cabaran yang dihadapi. Di samping itu, penyelidik mendapati bahawa penggunaan media sosial juga memainkan peranan yang amat penting dalam proses pengadaptasian di tempat baru di mana media sosial digunakan untuk tujuan mengukuhkan, membina dan mengekalkan hubungan antara satu sama lain bukan sahaja dengan rakan-rakan baru tetapi juga ahli keluarga serta rakan-rakan yang berada di Jepun.

Di samping itu, penyelidik mendapati bahawa hampir semua informan tidak melalui fasa bulan madu (*honeymoon stage*) seperti yang dicadangkan dalam Model Lekuk-U yang diasaskan oleh (Lysgaard, 1955). Fasa tersebut telah dilangkau ke fasa kejutan budaya. Hal ini demikian kerana pada permulaan semasa mereka singgah di Malaysia, mereka memberi perhatian kepada apa-apa yang dilihat sebagai keburukan dalam budaya yang baru. Disebabkan fasa ini merupakan fasa pertama bagi mereka, oleh itu, perbandingan antara budaya baru di persekitaran baru dengan budaya asalnya dari negara asal telah dilakukan. Perbandingan yang dilakukan oleh mereka telah menyumbang ketidakpuashatian dengan apa-apa yang ada atau berlaku di Malaysia. Cabaran-cabaran ditemui telah menambahburukkan situasi tersebut. Hal ini menggambarkan kemunculan perasaan kecewaan dan mereka mengalami kejutan budaya dengan persekitaran yang baru tersebut. Pelajar-pelajar juga berkongsi pengalaman mereka sebagai seorang Jepun di sebuah budaya yang berbeza. Walaupun banyak cabaran yang perlu diatasi tetapi mereka tetap menganggapnya sebagai satu pengalaman yang menarik dan ramai daripada pelajar-pelajar Jepun yang ditemu bual mengatakan bahawa mereka mesti akan datang semula ke Malaysia pada masa depan. Tahap penerimaan komuniti masyarakat Malaysia terhadap orang Jepun yang amat tinggi juga menyeronokkan mereka sebagai pelajar antarabangsa di UKM, Malaysia.

Kajian masa depan boleh didalami dengan memperluaskan skop kajian tetapi bukan sahaja memfokuskan UKM sahaja. Bagi mendapatkan data yang lebih tepat dan dapat mewakili pandangan pelajar Jepun di Malaysia, penyelidik mencadangkan supaya menyeimbangkan pencarian informan di seluruh Malaysia. Dengan ini, kajian dapat dilakukan dengan lebih menyeluruh dan bersifat dinamik

---

Rujukan

- Abdul Latiff Ahmad, Mohd Nazri Mohd Noh, Emma Mirza Wati Mohamad, Rusyda Helma Mohd, Ali Salman (2015). Eksplorasi adaptasi antarabangsa pelajar Melayu di Australia dan United Kingdom. *Malaysian Journal of Communication*. 31(2): 389-403.
- Abdul Latiff Ahmad, Emma Mirza, Rusyda Helma Mohd, Latiffah Pawanteh & Ali Salman (2014). *Adaptation and the new media technology: A study on Malaysian students in Australia and United Kingdom*. *Malaysian Journal of Communication*. 30(1): 195-206
- Anna, K (2015). *Relationship between intercultural friendship networks and homesickness level*. Master Thesis. University of Jyväskylä
- Berry, J. W. (2005). *Acculturation: Living successfully in two cultures*. *International Journal of Intercultural Relations*, 29: 697-712.
- Chen, C. P. (1999). *Common stressors among international college students: Research and counseling implications*. *Journal of College Counseling*, 2: 49-65.
- Christopher, S., Susan, K-W, (2015). *The interplay of international students' Acculturative stress, social support, and acculturation modes*. *Journal of International Students* 5(1): 1-11
- Glass, C.R., Gómez, E., & Urzua, A. (2014). *Recreation, intercultural friendship, and international students' adaptation to college by region of origin*. *International Journal of Intercultural Relations*, 42 :104-117.
- Hofstede, G. (1984). *Culture's Consequences: International differences in work-related values*. Sage Publications. America.
- Junzi, X. (2009). *Analysis of impact of culture shock on individual psychology*. *International Journal of Psychological Studies*. 1(2)
- Kamile, B.A (2013). *Examination of stress experiences of the international students who are educated in American Universities with respect to some variables*. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*. 2(3)
- Kim, Y. Y. (2001). *Becoming intercultural: An integrative theory of communication and cross-cultural adaptation*. Sage Publication. Thousand Oaks.
- Lysgaard, S. 1955. *Adjustment in a foreign society: Norwegian Fulbright grantees visiting the United States*. *International Social Science Bulletin*, 7: 45-51.
- Md. Nasrudin Md. Akhir, Rohayati Paidi, Mohd. Ikhbal Mohd. Huda (2010). *Japan in East-Asia: Socio-politics and economic dimensions*. Japanese Studies Program, Dept. of East Asian Studies.
- Oberg, K. (1960). Cultural shock: adjustment to new cultural environment. *Practical Anthropology*. 7: 177-182
- P. Pederson, (1995). *The Five Stages of Culture Shock: Critical Incidents Around the World*, Westport, CT.
- Rebecca, S. (2011). *The impact of new social media on intercultural adaptation University of Rhode Island*. Senior Honors Projects. Paper 242.
- Sherry, C., Bhat, R., Beaver, B., & Ling, A. (2004). *Students as customers: The expectations and perceptions of local and international students*. Retrieved April 26, 2011, from <http://www.herdsa.org.au/wp-content/uploads/conference/2004/PDF/P017-jt.pdf>
- Smith, R.K., Nigar (2011). A review of the acculturation experiences of international student. *International Journal of Intercultural Relations* 35(6): 699-713
- Stefanie, T.B. (2005). *International students: Culture shock and adaptation to the U.S. culture*. Master's Thesis, and Doctoral Dissertations, and Graduate Capstone Projects. Eastern Michigan University

Sulap, K. (2012). *Barriers faced by South Asian international undergraduate students pursuing higher education in the USA*. Honors Thesis. Texas State University

Takahiro, S., Samuel R.H., (2015). *Japanese exchange students' Academic and social struggles at an American University*. *Journal of International Students* 5(3): 208-227